

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

1 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Ion Guzun, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citirea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva sentinței Judecătoreiei Cahul din 25 septembrie 2020 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 mai 2021, în privința inculpatului

*Gaju Ion XXXXX, născut la
xxxxx, originar și locuitor al s. xxxxx, mun. xxxxx, cetățean al
R. Moldova, condamnat anterior prin:*

*1) sentința Judecătoreiei Cahul din 22.04.2019, în baza
art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 150 ore de muncă
neremunerată în folosul comunității.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 19.07.2019 - 25.09.2020,
instanța de apel: 28.12.2020 - 13.05.2021,
instanța de recurs: 09.08.2021 - 01.10.2021.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Cahul din 25 septembrie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Gaju Ion a fost condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 1 ani.

De la Gaju Ion s-au încasat în beneficiul statului cheltuielilor judiciare în sumă de 2100 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Gaju I., având intenția deținerii și folosirii unui document oficial fals care acordă drepturi, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu persoane necunoscute, care nu au fost stabilite de către organul de urmărire penală, în privința căroră cauza penală a fost disjunsă, a confecționat permisul de conducere fals cu nr. XXXXX, eliberat la 03.09.2015 pe numele Gaju Ion, a.n. XXXXX.

Tot el, acționând intenționat, a deținut și folosit permisul de conducere fals cu nr. XXXXX, eliberat la 03.09.2015 pe numele Gaju Ion, a.n. XXXXX, până la 03.01.2019, aproximativ ora 15¹⁰, când conducând automobilul „Honda Acord”, n/î XXXXX, pe traseul central din s. Crihana Veche, mun. Cahul, a fost stopat de angajații Batalionului

de Patrulare „Sud” al INP al IGP al MAI, și a prezentat permisul de conducere fals, fapt care a fost descoperit de către angajații poliției.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 19.02.2019, s-a constatat că, permisul de conducere cu nr. XXXXX, eliberat la 03.09.2015 pe numele cet. Gaju Ion, a.n. XXXXX, este confecționat din folie de masă plastică laminat pe ambele părți, cu folosirea aparatelor de imprimat computerizate Jet-cerneală color - plasa de protecție, rubricile, textele, numărul și imaginea titularului, nu la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură specială, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca confecționarea, deținerea și folosirea unui document oficial fals, care acordă drepturi, săvârșită de mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, că infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor mai puțin grave, inculpatul, a recunoscut pe deplin vinovăția, contribuind activ la investigarea cazului, a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, careva circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, că n conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală el beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând a-i stabili o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare.

Totodată, instanța a statuat că, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celor vinovați, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Ținând cont de norma sus citată, având în vedere că Gaju I. a avut o atitudine corespunzătoare în fața instanței de judecată, a recunoscut vina și regretă cele comise, scopul pedepsei poate fi atins și fără izolarea lui de libertate, dispunând în temeiul art. 90 Cod penal suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probă de 1 an.

Ori, o asemenea pedeapsă v-a duce la restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, deci v-a atinge scopul prevăzut la art. 61 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Cahul, Iepure Andrei, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și adoptarea unei noi hotărâri, prin care Gaju I. să fie condamnat la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că, inculpatul nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, nu dispune de date cu privire la dizabilitate, este celibatar, persoane la întreținere nu are, astfel nu există careva impedimente legale pentru aplicarea pedepsei solicitate de către acuzator.

Ori, la stabilirea pedepsei pentru Gaju I. este necesar de ținut cont că corectarea și reeducarea lui efectivă poate fi realizată doar aplicându-i-se pedeapsa sub formă de închisoare, care va atinge scopul Legii penale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea sa, cât și din partea terților.

Totodată, inculpatul nu este militar și în privința lui nu putea fi aplicat termenul de probă, ci doar perioada de probațiune.

4. Potrivit deciziei Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 mai 2021, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, din dispozițiile art. 75 alin. (1) Codul penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Astfel, pedeapsa care necesită a fi numită inculpatului nu urmează să cauzeze suferințe fizice, precum că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului cât și altor persoane.

În acord cu art.16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

Circumstanțe atenuante și agravante prevăzute de art. 76, 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Totodată, sunt neîntemeiate argumentele acuzatorului de stat că instanța de judecată nu a ținut cont gravitatea infracțiunii săvârșite, care se încadrează în categoria celor mai puțin grave, de persoana celui vinovat, care are antecedente penale stinse, de două ori fiind condamnat la pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, de conduita sa în cadrul procesului penal, când a fost anunțat în căutare în cadrul urmăririi penale, dar și în instanța de judecată, de absența circumstanțelor atenuante și prezența circumstanței agravante prevăzute la art. 77 alin.(1) lit. j) Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea alcoolului.

Ori, din materialele cauzei nu se confirmă faptul că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat în stare de ebrietate, provocată de consumarea alcoolului, lipsește careva confirmare privind starea lui de ebrietate, legătura reciprocă și consecințele agravante aduse în legătură cu această stare la săvârșirea acțiunilor infracționale prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, sunt lipsite de temei argumentele acuzatorului de stat privind faptul că există circumstanță agravantă în privința inculpatului.

Ce ține de faptul că inculpatul este anunțat în căutare, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel este stabilit faptul că el a fost nevoit să plece peste hotarele țării pentru a putea achita creditele luate de părinți mai înainte și pentru a nu pierde casa părintească în care locuiește, asumându-și obligația înaintea apărătorului că se va prezenta la Biroul de Probațiune pentru evidență, până la acel timp a solicitat să-i fie permis de a câștiga bani de a nu pierde casa părintească.

Instanța de judecată cert a stabilit faptul că inculpatul sincer s-a căit de cele întâmplate și a apreciat comportamentul inculpatului până și după săvârșirea infracțiunii.

Antecedente penale în privința lui Gaju I. sunt stinse, respectiv acesta anterior fiind condamnat la muncă neremunerată în folosul comunității la caz poate beneficia de aplicarea art. 90 Cod penal la numirea pedepsei dacă sunt întrunite toate condițiile potrivit normei de drept imputabile și această referire a procurorului este insuficientă pentru aplicarea pedepsei penale cu închisoare.

Totodată, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin.(1) Cod penal, dacă, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Potrivit art. 89 Cod penal, persoanelor liberate de pedeapsa penală li se aplică probațiunea, iar militarilor - termenul de probă.

Reieșind din dispozitivul sentinței, instanța de fond a suspendat conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare aplicată lui Gaju I., condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

Astfel, acuzatorul de stat corect a invocat despre eroarea admisă de instanță, deoarece inculpatul nu este militar și lui urma să-i fie aplicată perioada de probațiune de 1 an, însă aceasta nu influențează temeinicia și legalitatea sentinței de condamnare adoptată și stabilirea pedepsei de închisoare cu suspendare condiționată, aplicându-i-se prevederile art. 90 Cod penal.

Instanța de fond a ținut cont și a aplicat corect reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 364 alin. (8) Cod de procedură penală, întemeiat a stabilit pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare 2 ani.

Este întemeiată soluția instanței de judecată despre aplicarea art. 90 Cod penal, fiind suspendat condiționat executarea pedepsei aplicate inculpatului.

Astfel, la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75 - 77 Cod penal adică, de pericolul social al crimei comise de Gaju I., de gravitatea infracțiunii comise care se califică ca grave.

În aceeași ordine de idei, nu a poate fi reținută poziția procurorului cu privire la individualizarea eronată a pedepsei și aplicarea unei pedepse prea blânde în privința inculpatului. În acest sens, instanța de fond a ținut cont de întreg spectru de circumstanțe, de atitudinea acestuia față de cele săvârșite.

Ca concluzie, la individualizarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de cele trei principii care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului, fiind legală, echitabilă și individualizată.

Soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pedeapsa aplicată, va duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul acestuia pe viitor.

În asemenea circumstanțe, aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu suspendarea pedepsei aplicate pe un termen de 1 an, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, în speța vizată, este echitabilă, asigurându-se restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii de noi infracțiuni și va duce la conștientizarea de către inculpat a necesității respectării legii, ceea ce asigură îndeplinirea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul central, Sîrbu Lilia, a declarant recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta a invocat că, instanța de fond și instanța de apel nu au luat în considerație în mod cuvenit că, inculpatul, fiind deja condamnat prin sentința Judecătorei Cahul din 22.04.2019 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și sentința Judecătorei Cahul din 02.09.2019 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în ambele cazuri cu aplicarea pedepsei sub formă de munca neremunerată, însă nu a făcut pentru sine careva concluzii, dimpotrivă a continuat activitatea sa infracțională. Respectiv, pedeapsa stabilită anterior nu a avut careva efect asupra inculpatului, nu a influențat asupra corectării și reeducării lui.

La fel, instanța de apel nu a luat în considerație comportamentul inculpatului, care după comiterea infracțiunii s-a eschivat, fiind anunțat în căutare, inculpatul a părăsit teritoriul R. Moldova și nu s-a prezentat în instanța de apel.

Totodată, instanța de apel nu a examinat faptul că la stabilirea pedepsei, instanța de fond, pe de o parte, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, și a constatat necesar stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, și, pe de o altă parte, bazându-se pe aceleași circumstanțe, stabilește un termen de probă în temeiul art. 90 Cod penal, respectiv, acordând dublă valență juridică circumstanțelor care influențează la individualizarea pedepsei penale. Aplicarea suspendării condiționate a pedepsei penale cu închisoare nu este motivată de loc, totodată conform art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală instanța de judecată este obligată, de asemenea, să motiveze aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și ce de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, dar a recunoscut integral vina solicitând judecarea cauzei în procedura simplificată, nu are antecedente penale, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub

aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2.- 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva sentinței Judecătorei Cahul din 25 septembrie 2020 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 mai 2021, în privința inculpatului Gaju Ion XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 8 octombrie 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Ion Guzun
Victor Boico